



# obecní zpravodaj

čistá u litomyšle

## 2020

ročník 13.



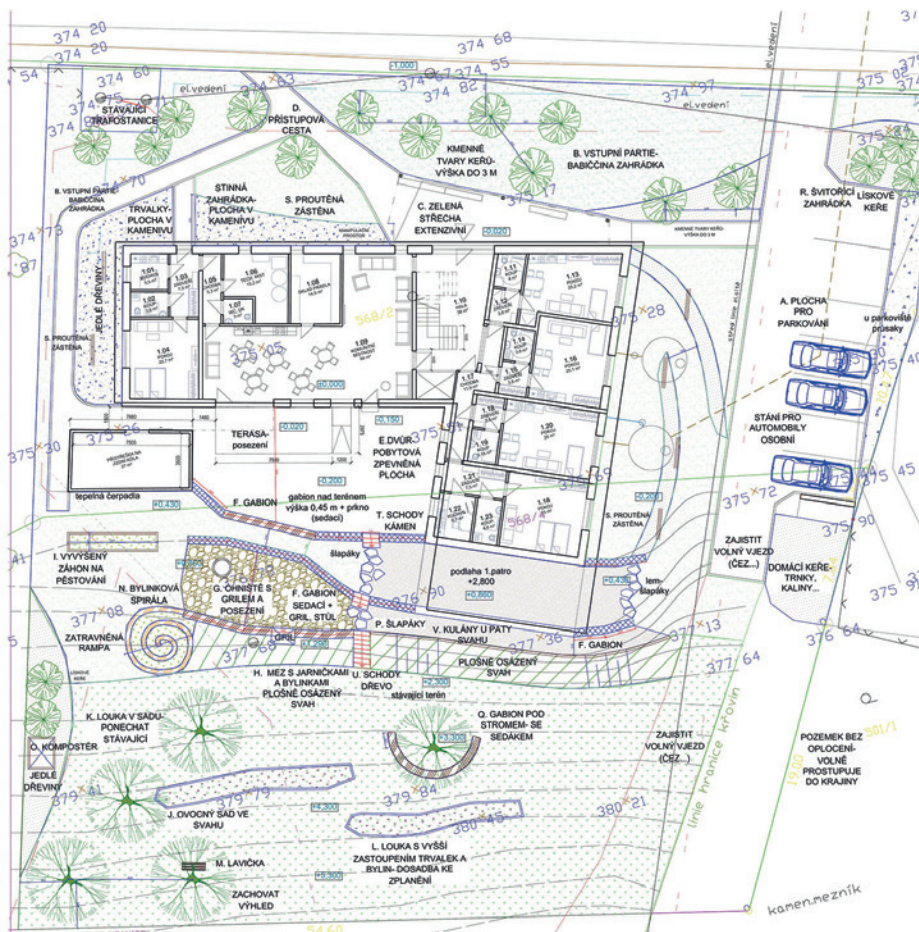
číslo 1.

### INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

#### Bydlení pro seniory - KODUS

Jak bylo avizováno v několika předchozích číslech zpravodaje, finalizujeme nyní projekt Komunitního domu seniorů (KODUS), abychom mohli požádat o vydání stavebního povolení. V komunitním domě seniorů budou dle současné legislativy instalovány moderní zdroje vytápění a větrání, což by mělo zjednodušit provoz objektu do budoucna. Hlavní výhodou těchto použitých technologií budou minimální náklady na provoz domu, a tedy i bytů. Rád bych se dostal od čistě technických věcí, které jsme řešili po celou dobu tvorby projektu, i k příjemnějším záležitostem. Dům bude mít celkem 14 bytů, z toho 10 bytů 1+kk a 4 byty 1+1. K těmto bytům je v přízemí vytvořena společenská místnost. Nebude to ale jen obyčejná společenská místnost, tento prostor umožní setkávání nejen obyvatelů domu s rodinami, ale můžou zde vznikat další aktivity, které obyvatelé domu propojí s životem v obci. Budou zde umístěny stolky s židlemi, křesla, televize, ale hlavně plnohodnotná kuchyň a samostatné WC. Téměř celá stěna orientovaná na jih bude prosklená a dveřmi otevřená do dvora. Na něm bude dlážděná plocha a terasa pro posezení. Dále do svahu na malé terase nalezneme další dlážděnou plochu s grilem a posezením u ohniště. Opodál bude umístěn vyvýšený záhon pro zahradničení a bylinková zahrádka. Na parkové úpravy kolem komunitního domu seniorů byl vypracován samostatný projekt. Na jeho detaily se můžete těšit v dalších zpravodajích.

*Ing. arch. Vojtěch Kmošek*



#### Depolymerizace odpadových pneumatik

V minulých číslech zpravodaje jsme vás informovali o záměru brněnské společnosti Lamione SE vybudovat v našem katastrálním území (v areálu bývalého vysílače na Pohodlí) linku na zpracování drtě z odpadových pneumatik. Zástupce investora a autory celého nápadu jsme pozvali do kulturního domu, kde své myšlenky a koncept veřejně prezentovali.

Na to konto jsme se rozhodli oslovit příslušné odborníky, abychom získali nezávislé stanovisko k tomuto kontroverznímu záměru. A protože různí odborníci upozornili na množství potenciálních rizik, chtěli jsme, aby to celé prošlo procesem EIA (odborné posouzení možných rizik vlivu a dopadu na životní prostředí). Po značném úsilí se daří tomuto cíli přiblížit.

Odbor výstavby MÚ Litomyšl, který měl k záměru vydat územní souhlas, se na základě všech podkladů rozhodl dle našeho názoru správně. Územní řízení bylo zrušeno a po společnosti Lamione je nyní požadováno, aby projekt prošel tzv. zjišťovacím řízením. Ministerstvo životního prostředí tedy posoudí, jestli je zapotřebí, aby byl proces EIA zahájen. Na základě obdobných zkušeností z Moravskoslezského a Olomouckého kraje věříme, že posuzování EIA bude nařízeno. Naše dílčí očekávání bylo naplněno. O dalším vývoji budeme samozřejmě informovat.

#### Větší informovanost občanů

V listopadu minulého roku jsme spustili tzv. Mobilní Rozhlas. Můžeme vám, občanům, jeho prostřednictvím zprostředkovávat důležité informace přímo do mobilních telefonů.

Do konce roku 2019 se zaregistrovalo 112 kontaktů, což odpovídá 13,4 % pokrytí obce. Někteří jste, možná záměrně, možná omylem, nevyplnili při registraci některé z kontaktních údajů. Zkontrolujte si, prosím, že máte vše správně.

Pokud chcete také vy dostávat aktuální informace, neváhejte se zaregistrovat buď prostřednictvím [www.cista.mobilnirozhlas.cz](http://www.cista.mobilnirozhlas.cz) nebo vyplňte registrační formulář. Ten je k vyzvednutí na obecním úřadě nebo ke stažení na [www.cista.info/formulare-obec](http://www.cista.info/formulare-obec).

Informace můžete dostávat buď prostřednictvím SMS zpráv, e-mailů, nebo zprávou do aplikace, kterou si můžete do svého chytrého telefonu zdarma stáhnout. Jedná se o aplikaci Mobilní Rozhlas, dostupnou např. z Google Play.



## Sázíme stromy

Na podzim 2019 bylo v Čisté dobrovolnický vysázeno více než 100 stromů. Při příležitosti výročí vzniku samostatného Československa na konci října vysadili místní školáci lípu na prostranství u Chlebounů. Ke kořenům byla uložena schránka se vzkazy dětí pro příští pokolení, prvňáčci ozdobili náš národní strom vlastnoručně namalovanými vlajčkami a všichni se dozvěděli několik historických souvislostí.

Ve spolupráci s neziskovou organizací Větvení z. s. Brno proběhla 9. 11. výsadba ovocné aleje. I přes ne zcela vlnivé počasí dorazilo téměř padesát místních a společně s dobrovolníky z Větvení nasázeli třešně, hrušně a švestky. Nakonec ještě dvě lípy, u kterých přibude lavička pro příjemné posezení s romantickým pohledem do údolí.

O společnosti Větvení se můžete více dozvědět na [www.vetveni.cz](http://www.vetveni.cz). Zároveň je možné přispět na jejich další zásluhou práci prostřednictvím peněžitých darů. Více na [www.vetveni.cz/penezite-dary](http://www.vetveni.cz/penezite-dary).

Týden na to se opět sešla skupina ochotných lidí a nasázela čtyři desítky stromků podél cesty Voštica. Zde proběhla komunitní výsadba před více než dvanácti lety. Nyní byly některé uschlé stromky nahrazeny a navíc dosázena místa, kde dosud chyběly. Kromě jeřábů (červenoplodých i černoplodých; oskeruší i arónii) bylo zasazeno několik třešní a kaštanovníků setých.

Nakonec došlo k částečné obnově odumřelých dubů podél koryta řeky Loučné, které byly původně vysazeny v roce 2016 v rámci projektu Revitalizace zeleně v Čisté.



## ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

### Poplatky za popelnice

Vzhledem k množství různých dotazů upřesňujeme informaci o tom, kdo bude v roce 2020 platit poplatek za popelnici a kdo nikoliv.

Poplatek ve výši 450 Kč á rok nebudou platit:

- Osoby, které v roce 2020 oslaví 65. narozeniny a všichni starší.
- Děti, které v roce 2020 nedosáhnou 6 let.
- Všichni ti, kteří trvale žijí na Brlnce nebo zde vlastní rekreační objekt.
- Třetí a další děti v domácnosti.

- Osoby, které se celoročně zdržují mimo území obce, děti umístěné v některém ze zařízení náhradní rodinné výchovy atd. (veškeré podrobnosti o osvobozeních od poplatku naleznete ve vyhlášce č. 3/2019 o místním poplatku).

Poplatek ve výši 450 Kč á rok budou platit:

- Osoby s trvalým pobytem v obci, které v roce 2020 budou mít 6. narozeniny, až osoby, které budou mít 64. narozeniny.
- Majitel rekreačního objektu v Čisté (vyjma Brlnky).

Lze požádat o úlevu od placení poplatku. Je třeba podat příslušnou žádost, dostupnou na webových stránkách obce v sekci ke stažení nebo je možné si ji vyzvednout na obecním úřadě. O úlevě od poplatku rozhoduje Rada obce. Důvodem pro úlevu na poplatek může být např. sociálně neutěšené poměry v rodině, nadměrná vzdálenost od svozového místa apod.

### Tašky na tříděný odpad

Konečně nám dorazily tašky na třídění odpadů. Kdykoli v úředních hodinách se můžete zastavit na obecní úřad a proti podpisu získáte zdarma žlutou tašku na třídění plastů, modrou na papír, zelenou na sklo a šedou na kovy. Pro každou domácnost máme připravenou jednu sadu á

60 l. Pro velkou domácnost sadu á 100 l. Tedy neváhejte a vyzvedněte si své tašky, ať se i nadále držíme hesla „Třídít odpad je normální“!

### Třídění odpadu

Od ledna tohoto roku můžeme nově třídít také drobný kovový odpad – do šedých kontejnerů u obou obchodů COOP lze vhadzovat plechovky od potravin i nápojů, kovová víčka a další drobné kovové předměty, které v domácnosti již neupotřebíme.

U většiny kontejnerových stáních také nalezneme černé kontejnery s kruhovým otvorem. Do nich patří jedlé oleje a tuky z domácností. Nalijte je, prosím, do čisté PET láhve a vhod'te do černé popelnice. Každý měsíc kontejnery vyprázdní a odpady ekologicky zlikviduje společnost, se kterou máme uzavřenou příslušnou smlouvu.

Znovu a opakovaně nás všechny žádám a vyzývám k tomu, abychom nevyhazovali jakékoli odpady do přírody. Dlouhodobě se snažíme s partou dobrovolníků uklízet v přírodě nepořádek. Zdarma je možné dvakrát ročně přivést nepotřebné věci ke svozu objemného a nebezpečného odpadu. A navíc, pokud byste potřebovali s odvozem odpadu pomoci, neváhejte se obrátit na obecní úřad.

## Svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu

Firma LIKO SVITAVY a.s. provede v letošním roce svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu v naší obci 12. 5. 2020 a nebezpečného odpadu 29. 9. 2020, vždy úterý od 16:00 hod.

## Zastupitelstvo obce na svých jednáních 29. 10. a 17. 12. 2019 projednalo a schválilo:

- Podání požadavku k několika úpravám připravovaného územního plánu obce.
- Obecně závaznou vyhlášku č. 3/2019 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování lokálních odpadů na území obce s platností od 1. 1. 2020.
- Modernizaci vysílacího zařízení veřejného rozhlasu, ke kterému bude instalován modul JSVV (jednotný systém varování a vyznění) a zařízení prostupu pro napojení HZS do stávajícího systému.
- Prodej části pozemku p. č. 3932/2, p. č. 2739/5 a p. č. 2750/1. Prodej části pozemku p. č. 1297/1, p. č. 4291/2 a p. č. 1297/2. Prodej části pozemku p. č. 4224/1. Prodej části pozemku p. č. 3986/3, p. č. 4300/15, p. č. 4/1, p. č. 4/2 a p. č. 3. Prodej části pozemku p. č. 445/2. Prodej části pozemku p. č. 6472. Prodej části pozemku p. č. 668/2, p. č. 4254/1, p. č. 2300/1, p. č. 2302/2 a p. č. 2302/3.
- Koupí části pozemku p. č. 2085/6 a p. č. 2139. Koupí části pozemku p. č. 5606, p. č. 5607, p. č. 448/3 a p. č. 448/2. Koupí části pozemku p. č. 6471. Koupí části pozemku p. č. 4294/2.
- Zřízení věcného práva zpětné koupě ve prospěch manželů Klusoňových.
- Zapojení obce do elektronické dražby, týkající se podílu 2/24 na pozemku p. č. 4116/2.
- Vyřazení nevyužitelného drobného hmotného majetku a IT vybavení.
- Přijetí dotace od Pardubického kraje na podporu hospodaření v lesích ve výši 23 175 Kč.
- Opravu místní komunikace podél hřbitovní zdi, kterou provede společnost Strabag, a.s.
- Člena finančního výboru, kterým se stala p. Alena Žroutová a předsedu finančního výboru, kterým se stal p. Milan Šedivý.
- Měsíční odměny neuvolněných zastupitelů, předsedů výborů, členů rady a místostarosty obce od 1.1. 2020.
- Střednědobý rozpočtový výhled na roky 2020 – 2022.
- Vyrovnaný rozpočet na rok 2020 s celkovými příjmy ve výši 24 540 000 Kč a celkovými výdaji ve výši 24 540 000 Kč.
- Zřízení účelového fondu.
- Záměr výstavby a provozování KODUS (komunitního domu seniorů) v Čisté a finanční spoluúčastí při realizaci stavby v předpokládané výši 60 %.

## ZO neschválilo:

- Zapojení obce do akce „Svitavsko z nebe“.
- Prodej částí obecních pozemků p. č. 668/2 a p. č. 4254/1 za cenu 20 Kč a m<sup>2</sup>.

## ZO pověřilo:

- Starostu: podáním požadavku na úpravy v územním plánu pořizovateli, zapojením obce do elektronické dražby, podpisem smlouvy na poskytnutí dotace na podporu hospodaření v lesích.
- Radu obce: schvalováním interních směrnic účetní jednotky.

## ZO vzalo na vědomí:

- Zprávu o činnosti ZO a RO za období od ustavujícího jednání zastupitelstva.
- Zprávu o činnosti kontrolního výboru.
- Informaci o uzavření smlouvy s pojišťovnou Generali a. s. ohledně pojištění odpovědnosti a majetku obce, informaci o výsledku účasti obce na Českomoravské komoditní burze Kladno a cenách za plyn a elektřinu v letech 2020 – 2021, informaci o aktuálním stavu projektu „depolymerizace odpadových pneumatik“, informaci o aktuálním stavu projektu „chodníky v Čisté – I. etapa“, informaci o závěrech a doporučeních z Technicko ekonomické studie na veřejné osvětlení, informaci o připravovaných obecních akcích do konce roku 2019, informaci o zůstatku na sbírkovém účtu k projektu „obnova zvonů“, informaci o zapojení obce, MŠ a ZŠ do projektu „Mobilní rozhlas“, informaci o aktuálním stavu „bydlení pro seniory v Čisté“, informaci o probíhající snaze ověřit možnosti případného využití vrtu LO 14/2, informaci o aktivitách v otázce čištění odpadních vod – ze semináře ve Starkoči, z jednání na vodoprávním úřadě, informaci o probíhající inventarizaci majetku, informaci o plánu jednání ZO v roce 2020.
- Rozpočtové opatření č. 6/2019, kterým se upravují celkové příjmy na 21 289 308 Kč a celkové výdaje na 20 871 208 Kč. Rozpočtová rezerva ve výši 418 100 Kč zůstává nezměněna.

- Informaci o přípravě rozpočtu na rok 2020.
- Informaci o aktuálním stavu projektu „farma pro výkrm drůbeže – Čistá“ a s ohledem na většinový názor zastupitelů doporučilo ZO nadále postupovat právní cestou a zároveň jednat s investorem o možných úpravách a kompromisech.
- Zprávu o dílčím přezkoumání hospodaření územně samosprávného celku obec Čistá.
- Přehled investic v areálu TJ Sokol Čistá v roce 2019.
- Informaci o možnostech čištění odpadních vod v obci. S ohledem na většinový názor zastupitelů doporučuje ZO pokračovat v řešení odkanalizování obce decentrálním způsobem.
- Plán investičních akcí v roce 2020.

Jednání zastupitelstva jsou veřejná, anonymizované zápisy z jednání jsou zveřejňované na webových stránkách obce, kompletní zápisy pak na obecním úřadě.

## Rada obce se na svém listopadovém a prosincovém jednání zabývala a schválila:

- Konání kulturních a společenských akcí v kulturním domě.
- Příspěvek na hudební produkci při adventním koncertu, příspěvek na balíčky pro děti při akci „peklo v hasičárně“ a nákup ohňostroje.
- Rozpočtové opatření č. 7.
- Výrobu kovového schodiště do areálu ZŠ Čistá.
- RO vyjádřila nesouhlas s umístováním mobilních domů (mobilheimů) v centrální části obce v zastavěném území.
- Ředitelská volna v MŠ a ZŠ.
- Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene na pozemku p. č. 4252/1.
- Smlouvu o zřízení věcného břemene na pozemku p. č. 2140 se společností GasNet s.r.o.
- Smlouvy o uzavření budoucí smlouvy o připojení odběrného elektrického zařízení k distribuční soustavě se společností ČEZ Distribuce. Jedná se o odběrná místa pro komunitní dům seniorů.
- Záměr prodeje částí pozemků p. č. 52/4, p. č. 52/2, p. č. 52/1 a p. č. 3984/17.
- Dopracování hydrogeologického posudku společností Vodní zdroje Chrudim se zaměřením na decentrální čištění odpadních vod.
- Neinvestiční příspěvek na podporu činnosti mladých hasičů SDH Čistá ve výši 31 tis. Kč.
- Účelový příspěvek Farní charitě Litomyšl ve výši 10 tis. Kč na spolufinancování provozu odlehčovací služby Respitní péče Jindra v roce 2020.

## Rada obce projednala:

- Způsob hlasování při volbě zbývajících členů finančního výboru.
- Zřízení věcného práva zpětné koupě.
- Formu postupné nabídky a prodeje parkovacích stání v lokalitě vedle bytovek.
- Zahájení projekčních prací a stanovisko SPÚ k výstavbě polní cesty kolem areálu ZD.
- Dotační možnosti obce v roce 2020.
- Rozpočet obce na rok 2020.
- Výstupy z konference o decentrálním čištění odpadních vod. RO doporučila uspořádání semináře pro zastupitele obce, kde budou veškeré informace zprostředkovány. RO doporučila pozvat také zastupitele obce Trstěnice.
- Protokol o kontrole plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění.
- Možnost zapojení do dražby spoluvlastnického podílu 1/12 na pozemku p. č. 6842.

## Rada obce pověřila starostu:

- Oslovením vlastníků vytípaných pozemků s žádostí o odkup pozemků, které se nachází pod místní komunikací od čp. 21 k čp. 30.
  - Zadáním dopracování hydrogeologického posudku a zjištěním ceny.
- Jednání rady obce jsou neveřejná. Zápisy z jednání jsou ukládány na obecním úřadě, pro své potřeby je dostávají k dispozici zastupitelé obce.

## Pozvánka na jednání ZO

Zveme Vás tímto na další veřejné jednání zastupitelstva obce, které se uskuteční 14. 1. 2020 od 17:00 hod. v zasedací místnosti OÚ.  
Členům rady obce a zastupitelstva obce děkujeme za jejich práci v roce 2019 a těšíme se na další konstruktivní spolupráci.

Mgr. Petr Dřínovský



## ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Podzimní období a období adventu bylo v naší škole, stejně jako každý rok, plné akcí, které nás obohatily o mnoho nových zážitků. Na některých nás podpořili nejen rodiče našich žáků, ale i další přátelé naší školy. Za jejich zájem všem děkujeme.

### SBĚR PAPIRŮ

Ve druhém říjnovém týdnu proběhl sběr starého papíru. Celý výtěžek, bezmála 1500 Kč, bude použit jako příspěvek na lyžařský pobyt žáků v Jeseníkách.

### NÁVŠTĚVA EKOLOGICKÉHO CENTRA EDEN

Patří již k tradicím naší školy, že se na podzim více věnujeme přírodě. Již několik let využíváme nabídku programů různých ekologických center. Letos jsme se podívali do Bystřice nad Pernštejnem do interaktivního a zábavního ekocentra EDEN, který nabízí návštěvníkům pohled do minulosti, ale i do budoucnosti. Žáci se zde seznámili s technikou zpracování lnu, sušením léčivých rostlin, životem včelstva nebo i třeba s tím, jak se pracovalo ve mlýně. Ekocentrum nabízí také pohled na život před 150 lety na velkostatku a zároveň na bydlení budoucnosti s využitím moderních stavebních materiálů a technologií. Celodenní program jsme ukončili v „Bylinkové lékárně na statku“, kde si děti zakoupily nejen drobné suvenýry, ale také si mohly namíchat vlastní bylinkovou koupelovou sůl.

### SLAVNOSTNÍ VYSAZENÍ LÍPY

Na středu 23. října pozval pan starosta žáky naší školy, aby společně vysadili lípu, jeden ze symbolů českého státu. Všichni jsme se na tuto vzácnou akci dobře připravovali, nejmladší z nás malovali české vlajky, které lípu zdobí. Starší psali tajné vzkazy svým následovníkům do budoucnosti, které jsou zakopány pod kořeny společně s fotografiemi ze současnosti.



### DÍLNY PRO RODIČE S DĚTMI

Podzimní tvoření rodičů s dětmi přilákalo do školy velký počet zájemců. Všichni si během odpoledne vyrobili v keramické dílně pěkné výrobky, ze kterých měli radost.

### NÁVŠTĚVA DIVADELNÍHO PŘEDSTAVENÍ

Ve čtvrtek 21. listopadu jsme navštívili představení muzikálové pohádky „Sněhová královna“ ve Smetanově domě. Divadelní společnost Vlasty Jurištové, která připravuje muzikálová představení na náměty různých pohádek, má vždy u dětí velký úspěch a dokáže vtáhnout do děje věkově různorodé dětské obecnostvo.

### SLAVNOST SLABIKÁŘE

Král Slabikář zavítal mezi začínající čtenáře do první třídy v pondělí 25. listopadu. Naši nejmenší žáci mu pomohli vysvobodit jeho „Písmenkové království“ ze zlé moci čaroděje Darmoděje a za odměnu dostali Slabikář. Tento slavnostní okamžik podpořila účast všech rodičů našich prvňáčků.

### VÁNOČNÍ DÍLNY V LITOMÝŠLSKÉ KNIHOVNĚ

První z předvánočních akcí byla návštěva litomyšlské knihovny, do které se rozjeli žáci 1. – 3. třídy ve středu 27. listopadu. Paní knihovnice pro ně připravily malý jarmark a dílny, na kterých si všichni příchozí mohli vyrobit vánoční dekorace podle své vlastní fantazie.

### ZAHÁJENÍ ADVENTNÍ DOBY

Asi každé dítě netrpělivě očekává příchod vánočního času. Ve školních třídách se při hodinách výtvarné výchovy a pracovního vyučování připravují dárečky a malé dekorační předměty, které se prodávají na školní

vánoční výstavě. Adventní doba začíná ve škole již tradičním Průvodem světýlek, kterého se mohou účastnit rodiče s dětmi z celé obce. Po návratu ke škole zamávají děti svým rodičům, jdou se „ubytovat“ do svých tříd a pak začíná večerní program. Tradičně ho připravují žáci 5. ročníku. Letos byl úvod „Plesu v pyžamech“ obohacen o páťácké předtančení, kterým oslnili nejen mladší spolužáky, ale i paní učitelky. Následovala řada soutěží a nechyběly ani odměny pro malé tanečnický.



Dopolední program tvořila vánoční dílna, na které jsme již dokončovali výrobky určené na vánoční prodejní výstavu. V půl desáté za námi přijel do školy příslušník Armády České republiky pan npor. Ing. Michal Ehrenberger, účastník vojenské mise v Afghánistánu. Díky jeho vyprávění se žáci dozvěděli, jak vypadá obyčejný pracovní den vojáka a také jak se žije vojákům daleko od domova a od své rodiny. Zajímavé bylo pro žáky srovnání života pod stálou hrozbou násilí, života obyčejných lidí v Afghánistánu s naším životem. Díky připravené prezentaci na interaktivní tabuli se žáci podívali do tanku, do vojenských prostor na misích. Další zajímavou zkušeností pro ně byla zkouška protichemického obleku a také práce s mapami. Chlapce nejvíce zajímaly zbraně, které si mohli vzít do ruky, vyzkoušet míření na cíl a zkusit si jejich rozborku a sborku. Děkujeme panu Maiwaldovi, který toto setkání domluvil.

### ZA ČERTY DO ČERTOVINY

V pátek 6. prosince jsme navštívili samotné Peklo na Čertovině. Přivítala nás stará čertice, ukázala nám všechny pekelné prostory a nakonec jsme s ní navštívili i nejvyššího Lucifera. Jeho přísné oko neshledalo na naší výpravě nikoho, kdo by byl obtěžkán vážnými hříchy, a tak jsme se nakonec z výletu vrátili zase všichni zpátky do školy i s mikulášskou nadílkou.

### VÁNOČNÍ PRODEJNÍ VÝSTAVA

Již od poloviny listopadu připravují žáci ve všech třídách i ve školní družině malé vánoční dárečky na již tradiční Vánoční prodejní výstavu spojenou se Dnem otevřených dveří v naší škole. Slavnostně vyzdobená škola





přivítala v neděli 15. prosince zatím největší počet návštěvníků v historii konání této akce. Výtěžek z výstavy bude jako vždy použit ve prospěch žáků školy.

#### VÁNOČNÍ BESÍDKA

Vystoupení žáků školy v kulturním domě znamená nejen ukončení kalendářního roku, ale je zároveň akcí, která nám všem otvírá pomyslné dveře do klidného vánočního času. V letošním roce nabídli žáci školy všem návštěvníkům neuvěřitelný zážitek v podobě stínového divadla a vystoupení školního orchestru. Každým rokem hledáme pro naše účinkující takové nápady, aby je těšila příprava vystoupení a aby mohli svým rodičům ukázat, co nového umí.

Konec kalendářního roku vždy bývá časem, kdy se zamýšlíme nad vším, co jsme v uplynulém roce prožili, nad úspěchy a zdary, ale i nad tím, co chceme v příštím roce zlepšit. Děkuji všem zaměstnancům Základní školy a Mateřské školy Čistá za jejich pracovní nasazení, za jejich trpělivost a obětavost, za jejich toleranci a nápady. Všem rodičům děkuji za důvěru v naši práci. Všem přeji hodně zdraví do dalšího roku.

*za kolektiv základní školy Miloslava Siglová*



## MATEŘSKÁ ŠKOLA

Podzim v plném proudu – listí padá, vítr fouká a my si vytvořili skřítky podzimničky (Pařízka a Podzimničku). Ti pak ozdobili vchod do školky. Podzimní chvíle nám přijel zpříjemnit pan Bílý se svým hudebním pořadem Projdeme se po ZOO. Seznámili jsme se s různými druhy papoušků a naučili se novou písničku.

Za slunného říjnového dne se starší děti (Včelky) vydaly na exkurzi do centra Eden v Bystře pod Pernštejnem. Čekali na ně kováři, hrnčíři, včelaři a spousta zajímavých věcí. Počasí nám přálo a den jsme si nádherně užili. Díky finančním prostředkům z tzv. Šablon jsme zakoupili aktivní polytechnickou stěnu, která díky rozmanitým prvkům z běžného života pomáhá k rozvoji jemné motoriky.

Bu, bu, bu .... Strašidel se nebojíme, my si je vyrobíme. Malí bubáčci se rozlétlí po celé školce a koukali na nás z každého koutu.

Včelky se vydaly na muzikál Sněhová Královna a hned další den navštívily pohybové dílny v Základní umělecké škole v Litomyšli.

První adventní neděli přivítaly Včelky krátkým vystoupením v kostele a potěšily všechny přítomné.

Malí andělci a čertíci zaplnili školku a netrpělivě čekali na odpolední příchod svých rodičů. Anděl nebo čert? Po andělsko-čertím tanci se vydali

na stezku plnou nástrah, které ovšem hravě zvládli a po zásluze byly odměněny. Cink, cink ... kdo to zvoní ... děti netrpělivě vyhlíží. A opravdu! Je to Mikuláš, anděl a čert. Seděli jsme a ani nedutali. Někteří byli pohlazeni andílkem a jiní museli podat ruku čertovi... A to v nich byla malá dušička. Nakonec andělci všechny obdarovali a čerti je naučili taneček. „Hurá,“ ozvalo se ze třídy, „venku chumelí!“ První poprašek udělal dětem velikou radost a hned se pustily do tvorby prvních kuliček.

Adventní chvíle jste si mohli zpříjemnit výstavou v základní škole, kde měla svůj koutek i školka, a mohli jste zde zhlédnout výtvořky svých ratolestí a zakoupit i malý dáreček. Za námi přijelo divadélko manželů Mokrošových se svým pohádkovým pásmem a Vánoční zpívání s Vaškem.

Vánoční atmosféra na Hrádku u Nechanic zpříjemnila den opět Včelkám. Seznámily se s tradicí Vánoc a jejich zvyky.

Ježíšek zavítal k nám a malou nadílku přinesl nám. Velkou radost máme z šatiček, autíček, montessori hraček a dalších drobností.

Jako každý rok jsme si přichystali malý dárek pro rodiče, a to formou besídky, na kterou jsme pilně nacvičovali, a doufáme, že všem udělala radost.

Nový rok plný pohody a zdraví Vám všem.

*za kolektiv MŠ Lenka Hofmanová*





# SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

## Nový starosta SDH

Čtvrtou listopadovou sobotu proběhla výroční valná hromada Sboru dobrovolných hasičů. Jedním z hlavních bodů byla volba starosty. Nově zvoleným starostou sboru se stal pan Marek Filipčík, který vystřídá Mgr. Radka Klusoně. Radkovi patří za jeho dlouholetou činnost ve sboru a hlavně za deset let ve funkci starosty velké poděkování! Markovi přejeme mnoho sil, dobrých nápadů a spolehlivých lidí kolem sebe.

za SDH Petra Vojáčková

## Peklo v hasičárně

7. 12. 2019 proběhlo již tradiční čertovské odpoledne zvané „Peklo v hasičárně“. Protože mají čerti rádi velké teplíčko, letos se nám usadili v kulturním domě. Čerti vítali zlobivé děti a Lucifer je pokáral za jejich hříchy. Samozřejmě je také pochválil za dobré věci. Lucifer se rozhodl i přes to, že o některých dětech věděl, že nejsou tak zlobivé, nechat si je v pekle. Hodného čerta ale napadlo, že by jim mohl Lucifer dát nějaký úkol, díky kterému by mohly být děti propuštěny na svět. Všechny děti tedy dostaly za úkol najít v seníku - dle Luciferových slov - „krámy“, které tam Mikulášovi spadly před mnoha lety. I když děti vše našly, Lucifer je stejně nechtěl propustit. Ale v tom je z pekla vysvobodil Mikuláš. Nakonec jim dal za drobnou veršovánku nebo písničku i malou odměnu. Jakmile byly všechny děti šťastně venku z pekla, už si užívaly zábavy na sále. Čerti uslyšeli, že děti jdou hrát hru „židličkovaná“ a tuto hru mají moc rádi. Proto se pomalu vydali za dětmi a rádi se k nim přidali. Pak si s dětmi zatancovali na písničku „Jede, jede mašinka“. Následně se opět spořádaně vrátili ke kotlům do pekla.

Kristýna Binková



## HC ČISTÁ, Z.S.

Do vánočních svátků jsme odehráli první polovinu soutěže s bilancí čtyř výher, jedné výhry v prodloužení a šesti porážek, což stačilo na 7. místo. Sráží nás častá zranění a hlavně velké množství šancí, které nedokážeme proměnit. Musíme věřit, že se nám to podaří do druhé poloviny zlepšit. Do nového roku Vám přejeme hodně zdraví, spokojenosti, osobních i sportovních úspěchů a těšíme se na Vaši přízeň v roce 2020.

za HC Čistá, z.s. Jiří Elčner



## Badmintonové odpoledne

Neděle 22. 12. 2019 byla historicky první, kdy se konalo v kulturním domě badmintonové odpoledne pro děti a jejich rodiče. Devět dětí se rozdělilo dle věku do dvou kategorií – dvouhra, čtyřhra s rodiči. Děcka si užila odpoledne plné badmintonu. Na kurtech bylo k vidění několik zajímavých zápasů, ať už ve dvouhrách, či ve čtyřhrách. I ti nejmenší se velice snažili a bylo vidět, že prohrát nechce nikdo. Cílem pořadatelů bylo seznámit děti s badmintonem a ukázat trochu jiný rozměr tohoto sportu, než je pinkání na zahradě. A to se, myslím, povedlo. Poděkování patří pořadatelům HC Čistá, z.s., kteří věnovali dětem svůj předvánoční čas, a obci Čistá a starostovi za podporu turnaje a osobní účast na této akci.

přátelé badmintonu





## Mladší a MINI přípravka

Po ukončení podzimní sezóny jsme se byli zrelaxovat v Městském bazénu v Litomyšli. Celkem se nám sešlo 18 dětí. Děti jezdily na tobogánu, byly ve vířivce, v páře, v malém i velkém bazénu. Tatínkové se velice činili, dělali s dětmi lumpárny tak, jak se to asi má. Hodina a půl byla dost dlouhá na to, aby se všichni pěkně unavili.

V úterý 3. 12. 2019 jsme sehráli přátelské utkání v Litomyšli. Zápas to byl vyrovnaný. Zahráli si všichni, a to hlavně pro radost. Po utkání jsme si popřáli hezké Vánoce a hodně zdraví do nového roku.

*trenéři*



## Silvestrovský fotbálek

Jako již tradičně, i letos se sešli místní fotbalisti na silvestrovský fotbálek. Podruhé na novém umělém povrchu. Hráli mladí proti starým. A opět to bylo velice zajímavé a vypjaté utkání, kde výsledek nebyl rozhodující. Všem, kteří se zúčastnili, patří poděkování za hru, i když pro některé to byl fotbálek po dlouhé době. Ale všichni to zvládli bravurně, a hlavně bez zranění.

Všem přejeme do nového roku jen to dobré a ať se za rok zase ve zdraví sejdem.

*Jiří Elčknér*



## ZPRÁVY Z LESA

### Lesy a uhlík

Uhlík je poměrně málo zastoupený prvek naší Země (pod 1%), a přesto s ním máme velký problém. Dostalo se nám ho totiž hodně z podzemí na povrch, hlavně do ovzduší. A lesy v nastalé situaci budou asi hrát důležitou úlohu.

Uhlík ve formě oxidu uhličitého působí v atmosféře jako významný skleníkový plyn. Právě ten, ještě s oxidy dusíku, vodní párou a několika dalšími je pravděpodobně příčinou globálního prudkého nárůstu teplot na Zemi. Začíná se o tom dost intenzivně mluvit (ale zatím bohužel málo intenzivně jednat) a hledat řešení. Našla se samozřejmě ta technická, ale stroje schopné odčerpávat uhlík z ovzduší jsou jednak relativně nevýkonné (muselo by se jich postavit obrovské množství, aby něco podstatného ovlivnily) a k jejich výrobě a následnému provozu by se spotřebovalo nemalé množství energie, kterou bohužel svět stále získává převážně z fosilních paliv – tedy z procesů, které tento uhlík produkují. Přitom tady s námi žije spousta „strojů na odčerpávání uhlíku“, kterým jako pohon slouží jen sluneční záření, voda a nějaké minerální látky. Něco tak efektivního a nízkonákladového jako zelené rostliny se nám ještě sestrojil nepodařilo. Z rostlin jsou z tohoto důvodu nejzásadnější stromy – dokáží uhlík skladovat téměř nekonečně dlouho a navíc svoji zásobárnu stále zvětšovat – je to dřevo, které dál využíváme jako materiál – dříví. Hlubavého čtenáře jistě napadne – vždyť to dříví se taky rozloží nebo spálí, tak jakápak zásobárna? Ano, tady jde právě o ten čas. Produkce palivového dříví uhlíkovou bilanci moc nevyřeší, akumulovaný uhlík vyletí komínem a je tam, kde jsme ho nechtěli. Celosvětově více než polovina dřevní hmoty, produkované lesy na zemi, slouží jako otop.

Ale dříví ve stavebních, nábytkových a dobrých knihách je docela zajímavým skladem tohoto prvku. Lesy samotné, pokud dorůstají, uhlík dokáží poutat přímo ve dřevě a nemalá část ho leží pod stromy ve formě nadložního humusu, který se rozkládá pomalu a v některých typech lesů ho tam může ležet víc než v porostu nad ním. V půdě je uloženo 3 x více uhlíku než v atmosféře, z toho se podstatná část nachází v lesních půdách Severní Ameriky, Evropy a Asie. Půda má na rozdíl od biomasy schopnost uhlík dlouhodobě uložit a uchránit ho tak před rozložením a zpětným uvolněním do atmosféry. Sekvestraci uhlíku a jeho výsledné množství v půdě ovlivňuje mnoho faktorů (klíma, podloží, biologická aktivita, reliéf a využití půdy). Lesní půdy obsahují velké množství uhlíku a při vhodném hospodaření a druhovém zastoupení jsou schopny jeho množství ještě navýšit. Pak se ale nemůžeme divit, že velkoplošné odlesňování, zejména vypalování porostů na rašelinné půdě, produkuje 10–25 % všech skleníkových plynů. K velkoplošnému odlesňování můžeme bohužel připočítat i aktuální situaci v České republice. Takže i když jsme relativně malí, uhlíku uvolňujeme spoustu.

Co s tím? Rozhodně výroba tepla spalováním dříví není úžasná, ale je pochopitelně lepší než pálení fosilních zdrojů. Úspěšná obnova lesů zajistí opětovné poutání uhlíku a snad částečně zachrání před rozkladem alespoň část uhlíkatých součástí půdy. A hlavně využití dříví místo plastů a jiných materiálů může pomoci víc, než se zdá. Preferujte dříví všude, kde to jde.

*Ing. Milan Hron, odborný lesní hospodář obce Čistá*



## Posezení u dechovky

První listopadová neděle přinesla příjemné setkání milovníků srdečné hudby. „Malá dechovka Honzy Pohorského“ zahrála do tance i k poslechu. Řada místních i přespolních ochutnala vepřo-knedlo-zelo a mohla se zúčastnit několika přípravných soutěží. Bramborový florbal, balónková štafeta nebo pití pivka brčkem si našly své vítěze. Vydařenou akci, určenou pro všechny generace, zcela jistě zopakujeme.

*Petr Dřínovský*



## Hádali byste nám už 75 let?

Na fotce je nás z ročníku 1944 zastoupeno devět. V pátek 6. prosince 2019 jsme se již po sedmé (po čtyřicítce) sešli na území Čisté. Tentokrát proběhlo setkání v prostorách kulturního domu. O celý servis se v průběhu odpoledne – večera postaral místní Sbor dobrovolných hasičů. Všem děkuji a těším se na další setkání.

*Arnošt Maiwald st.*



*foto: Ctirad Špičan*

## Adventní výstava v Čisté

Stalo se již tradicí, že první adventní víkend se u nás v Čisté koná Adventní výstava ručních prací. Opět se podařilo zaplnit celý velký sál kulturního domu včetně pódia. K vidění a zakoupení byla spousta rukodělných výrobků - například přírodní mýdla, chutné perníčky, šité oblečení, hračky či dekorace, bižuterie, vánoční ozdoby z korálků, dřevěné betlémy, vazby z přírodních materiálů, košíčky pletené z papíru, malované hrnečky... Nechybělo ani Lego. Na pódiu tak byla sbírka hasičské techniky, jezdil zde vláček pro potěšení dětí a rodičů. V neděli se přidala tvořivá dílna, zde si bylo možné vyrobit vánoční skřítky.

Po roční přestávce byla letos vyhlášena soutěž o nejlepší vánočku. Vánočky se sešly 4 a o vítězce rozhodovali návštěvníci. Vítězkou se stala paní Ludmila Klatovská, která se podělila o recept na tu nejvánočku. Paní Klatovské gratulujeme.

Děkuji vystavujícím, že si udělali čas a přišli ukázat své výrobky. Dále všem dámám, které upekly výtečné cukroví a slané pečivo, jež se podávalo na výstavě. Velké díky každému, kdo se podílel na přípravě a chodu této výstavy, i obci, která zapůjčila prostory a vypomohla nejen při přípravě.

V letošním roce jsme se rozhodly, že dobrovolně vstupné věnujeme na podporu logopedické péče pro Adélku Kutovou z Čisté. DĚKUJEME VÁM, ŽE JSTE PŘÍSPĚLI.

*za pořadatelky Romana Křivkové*



## Recept na vítěznou vánočku

- 40 dkg polohrubé mouky
- 10 dkg hladké mouky
- 2 žloutky, 1 vajíčko
- 13 dkg cukru
- 1 vanilkový cukr
- 10 dkg másla
- 200 ml mléka
- necelá kostka kvasnic
- troška soli
- nasekané mandle, rozinky, citronová kůra

Připravíme si kvásek z mléka, kvasnic a trochy cukru. Máslo, žloutky, cukr a vanilkový cukr ušleháme do pěny, vsypeme obě mouky a sůl. Přidáme kvásek, mandle, rozinky a citrónovou kůru. Vypracujeme těsto a necháme kynout přibližně jednu a půl hodiny. Z vykynutého těsta uděláme bochánky a necháme je opět kynout. Z bochánků uděláme vánočku, tu necháme kynout. Před pečením ji potřeme vajíčkem a posypeme mandlemi. Pečeme na 150 stupňů přibližně 50 až 60 minut dle trouby.





## Setkání Babince

Není žádným tajemstvím, že se dámy z místního Babince setkávají každou první středu v měsíci v kulturním domě v Čisté, aby probraly, co se zajímavého děje a podělily se o své novinky. Prosincové setkání se však rozhodly uskutečnit o týden déle 11. 12. a oslavit nadcházející konec kalendářního roku. V restauraci kulturního domu to jen šumělo. Dámy kolem sebe umí udělat příjemno a krásno. Na stolech bylo k vidění od vlastnoručně upečeného cukroví všeho druhu, různých lahůdek, přes výzdobu ve formě patchworkových zvonečků, svíček až po květinové a ovocné aranžmá. Samozřejmě nechyběla ani výborná večeře a něco na ovlažnění hrdla. O kulturní zážitek se jim postarala rodina Kuchytova z Trstěnice se svým hudebním vstupem. Přijít mezi ně mi bylo velice milým zážitkem a potěšením. Díky za pozvání.

*Jana Dřínovská*



## Vítání občánků

Dostali jsme pozvánku na vítání občánků k přivítání naší Anežky. Protože máme dvě již velké děti, za kterých se vítání občánků nekonalo, na odpoledne jsme se těšili a také jsme si jej užili. V neděli 15. prosince nás přátelsky přivítala a usadila paní Petra Vojáčková. Slova se ujal pan starosta Petr Dřínovský s pěkným výstižným proslovem. K přivítání našich nejmenších se připojily i děti ze školky s několika básničkami. Anežka a další tři děti byly zapsány do pamětní knihy, obdržely pamětní list z tohoto významného dne, dárek ve formě bryndáku s nápisem "občánek Čisté", přbor a poukaz na nákup v obchodě s dětskými potřebami. Přípitkem, cukrovím a focením bylo příjemné odpoledne zakončené.

Tímto děkujeme dětem ze školky a všem, kdo se na přípravě a realizaci příjemného a klidného nedělního odpoledne podíleli, za pohoštění, dárky i kytičku.

*rodiče Haitovi*

## Vánoční turnaj v badmintonu

21. 12. 2019 se konal v místním kulturním domě třetí Vánoční turnaj v badmintonu ve čtyřhře, který je určen pro amatérské hráče. 7 družstev z Čisté a dalších vesnic či měst se utkalo systémem každý s každým s následným pavoukem prvních čtyř. Turnaj se nesl v přátelském duchu na hřišti, v hledišti i u baru. Diváci, kteří přišli, obdivovali um a nasazení hráčů v každé výměně.

Turnaj vyvrcholil finálovým zápasem mezi družstvy Lukáš na<sup>2</sup> (Lukáš Vopařil, Lukáš Částek) a Czech Brothers (Lukáš + Petr Čapkoví), po velké bitvě vyhráli Czech Brothers a oplatili tak porážku klukům ze Chmelíka z minulého roku. Na třetím místě se jako vloni umístili Sousedí z Korouhve.

Turnaj pořádali dobrovolníci ve svém volném čase pod záštitou obce Čisté. Proto na finálových bojích a u předávání cen nechyběl starosta obce Petr Dřínovský, kterému děkujeme za podporu tohoto turnaje.

*Jiří Elčner*



## Turnaj ve stolním tenise

Memoriálu Vladimíra Horáčka, jak byl tento sportovní den nazván, se zúčastnilo celkem 16 dospělých a 10 dětí. Parádní účast!

Po výjimečných a obdivuhodných výkonech vzešlo konečné pořadí borců.

Dospělí: 1. místo - Dušan Nepraš, 2. místo - Miroslav Janák, 3. místo - František Špíchal. Děti: 1. místo - Radek Holec, 2. místo - Jan Holec, 3. místo - Vojta Kmošek. Vítězům gratulujeme, všem účastníkům děkujeme za skvělou atmosféru a nasazení.

*František Beneš ml.*





## Vánoční bruslení

Na Štědrý den se konalo veřejné bruslení pořádané HC Čistá za podpory obce Čistá. Před Štědrovečerní večeří jsme si pěkně zabruslili a zahráli hokej. Zkrátka, bylo to skvělé sportovní dopoledne.

*Křivkovi*



## Předsilvestrovské sousedské posezení i s tancem

Pár dnů před koncem roku, konkrétně 27. 12., bylo možné v kulturním domě zhlédnout bilanci za uplynulé období. Při prezentaci „co se v Čisté podařilo a co nikoliv“ zazněly informace o práci zastupitelů, ukončených i rozpracovaných projektech. O tom, co je v plánu a kterým směrem se hodláme ubírat. Padla zmínka o nové vizáži obecních webových stránek a přítomné děti odhalily informační turistickou tabuli, která bude instalována v obci. Hlavní náplní večera však bylo přátelské poklábosení, setkání s přáteli a taneční kreace. Za zvuku reprodukované hudby si mohli přítomní vyzkoušet řadu různých tanců. Kdo dorazil, mohl navíc obdivovat nápaditost a množství krásně naaranžovaných talířů s občerstvením, které si účastníci donesli. Za rok na viděnou.

*Petr Dřínovský*



## Poslední den roku

Každoročně je Silvestr spojen s loučením s uplynulým rokem a očekáváním roku nového. Ani letos tomu nebylo jinak. Již poněkolkáté se pro mnoho z nás stal kulturní dům místem společného setkání sousedů. V 17.00 hodin odstartoval milými slovy a přáním pevného zdraví a vzájemného porozumění pan starosta. Za doprovodu reprodukované hudby v podání Karla Gotta si mohli všichni přítomní užít ohňostroj „s překvapením“. Poté byla ve vestibulu kulturního domu nachystána čochovka, kterou s nadšením připravila paní Emílie Říhová a pan Bohumil Pavliš. Po celou dobu byla cítit pohoda a radost ze společného setkání. Následovala přání do roku 2020, poslední podání rukou a pak už se každý těšil na večer strávený s rodinou, kamarády nebo prostě tak, jak si to naplánoval.

Velké poděkování patří všem, kteří dorazili, stejně tak jako těm, kteří přidali ruku k dílu.

*Petra Vojáčková*

## JINÉ

### Staré litrbašské pověsti

Po delší přestávce pokračujeme ve vyprávění z časů starých Litrbach. Příběhy z nejmystičtějších jsou v originále nazývány „Von den Fleischbänken“, v litrbašské mluvě „floošbenk“, v překladu „jatká“ nebo také dle literatury „Masné krámy“.

#### 8. Masné krámy

Mezi Litrbachy a Janovem se nachází na rozhraní údolí, dříve zalesněné. Nyní je tam lesního porostu už málo. Části tohoto údolí se v lidové mluvě ještě dnes říká „Masné krámy“. Toto pojmenování má pocházet z dob Švédů\*, protože tam podle tradování měli mít Švédí ležení. Později se měli lidem na zmíněných místech ukazovat šediví muži s putnami plnými masa na zádech. Běžně byly k vidění lidské stopy vycházející odtamtud. Obzvláště děsily a pronásledovaly obyvatele, kteří po západu slunce v blízkosti Masných krámů pracovali. Toto se dělo především o sobotách a tito muži měli lidi připravovat dokonce o život. Lidé vyprávějí toto:

(1. část)

Jednou předchůdce na statku „Aberovi“\*\* orl s koňmi na zadním poli nedaleko Masných krámů. Pozdě odpoledne měl už jen pár brázd na doorání. Najednou uviděl přicházet od Masných krámů k sobě šedivého mužika, který nesl na zádech putnu s masem. Sedlák se polekal, přeřízl rychle postroje, vyšvihl se na jednoho z rozdivočených koní a uháněl divokým cvalem domů. Když dorazil k zavřeným vratům do dvora, koně se vzepjali a předními kopyty vyrazili vrata. Ani ve stáji se dlouho nemohli uklidnit.

Poznámky překládajícího:

\*doba Švédů – část období třicetileté války (1618-1648) patrně mezi roky 1642-48

\*\*Aberovi – dnes již zaniklý statek č.p. 73 přibližně v lokalitě dnešního domu č.p. 425 (Titovi) nebo č.p. 66 (Elcknerovi), s 20 ha pole a 10 ha lesa, poslední známí majitelé Josef a Berta Lebedovi

Z německého originálu „Lauterbach – Heimatsbuch eines deutschen Dorfes im Schönhengstgau“ volně přeložil a doplnil

*Mgr. Pavel Kuře*

## Čistečtí jubilanti

V roce 2019 bylo navštíveno s dárkovým balíčkem od obce celkem 28 jubilantů. 75 let oslavilo 9 mužů a 3 ženy. 80 let měli 3 spoluobčané (2 muži a 1 žena). 85 a více let se dožilo 11 žen a 2 muži. Nejstarší občankou Čisté je paní Marie Pavlišová, která se v červenci dožila 98 let. Pan Stanislav Pelán je nejstarším mužem v naší obci. V listopadu mu bylo 87 let.

*Blanka Kmošková*

## JEDNOTKA SDH

Jednotka sboru dobrovolných hasičů vyjžděla k těmto událostem:

- 29. 8. 2019 - 20:18 hod. čerpání vody; Smetanovo náměstí č.p. 113, Litomyšl
- 29. 8. 2019 - 20:44 hod. čerpání vody; Komenského náměstí č.p. 1044 - hotel Dalibor Litomyšl
- 19. 10. 2019 - 21:13 hod. požár domu; Mikuleč č.p. 48
- 31. 10. 2019 - 9:40 hod. požár v kuchyni MŠ (taktické cvičení); ul. 17. listopadu č.p. 905, Litomyšl
- 7. 11. 2019 - 20:39 hod. požár osobního automobilu; Litomyšl č.p. 142
- 2. 12. 2019 - 14:01 hod. mytí místní pozemní komunikace; Kukle

*Oldřich Vašina ml.*



## Co dělat, když začne hořet?

V dnešní uspěchané době není problém zapomenout na cokoli, třeba vypnout žehličku ze zásuvky. Může také dojít ke zkratu el. spotřebiče. Jak se správně zachovat v případě, že u nás doma nastane taková situace a začne hořet? Pokud náš dům či byt není opatřený hlásičem požáru, je velmi obtížné rozeznat požár zavčas. Většinou doma ucítíte kouř nebo uvidíte plamenné hoření. Vždy si v takové situaci musíte počínat rychle, ale s rozvahou! Pokud se jedná o malý požár, který lze včas lokalizovat, jako například požár adventního věnce nebo potravin na sporáku, je vaší povinností jej uhasit, je-li to ve vašich silách nebo provést opatření k zamezení jeho dalšího šíření. Nejlepším pomocníkem je v tuto chvíli hasicí přístroj ve spreji nebo mokrá utěrka na vzplanuté potraviny na pánvi. Pokud se jedná o větší požár, který zjistíte třeba v noci během spánku, a jste v situaci, kdy se k vám do bytu nebo pokoje dostává kouř a jeho příčinu ani rozsah požáru nemůžete znát, pouze odhadovat, okamžitě volejte na tísňovou linku 150 a postupujte podle následujících rad. V první řadě musíte myslet na svoji ochranu. Hned, jak uvidíte nebo ucítíte, že do pokoje vniká kouř, je důležité zamezit vstupu kouře do místnosti, jelikož již při několika nadechnutí kouře do plic dochází k otravě a následnému bezvědomí. Proto je důležité si chránit dýchací cesty. Uchráníte se tak, že si uděláte provizorní ochranu dýchacích cest. Jistě najdete v místnosti kus látky, kterou si přidržíte přes nos a ústa, aby vás kouř tolik nedráždil. Nejlepším řešením je např. triko s dlouhými rukávy nebo šátek, který si můžete zavázat na temeni hlavy a nemusíte tak látku držet. Máte-li možnost, textilii navlhčete vodou.

Při pohybu v místnosti se držte při zemi (tzn. jděte po čtyřech), protože u země bude nejlepší viditelnost a nejmenší hustota kouře, který stoupá vždy směrem nahoru ke stropu.

V žádném případě nikdy nerozsvěcujte světla ani svíčky. Jste-li v přízemí a máte možnost bezpečně opustit zakouřenou místnost oknem nebo vyjít na balkon, využijte toho. Pokud jste v situaci, kdy můžete místnost opustit pouze dveřmi nebo se nacházíte ve vyšším poschodí budovy, musíte postupovat následovně:

Dveře nesmíte hned otvírat. Nevíte, co je za dveřmi, zdali oheň nebo plodiny, které se při styku se vzduchem mohou vznítit. Proto opatrně položte ruku na dveře zhruba do výšky kliky a zjistíte, zdali jsou horké. Pokud se vám dveře zdají nezahřáté, zkontrolujte to ještě sáhnutím na kliku, pokud je kovová. V případě, že dveře nejsou zahřáté, opatrně je na cca 15 cm otevřete. Otevíráme je směrem k sobě, abychom byli v zákrytu dveří, kvůli ochraně před případným kouřem, šlehajícími plameny nebo padajícími předměty. Pokud není situace nebezpečná, můžeme pokračovat do další místnosti. Tento postup opakujte u každých dveří, které máte na trase z ohroženého prostoru či bytu. Pokud jsou dveře horké, s největší pravděpodobností je požár za dveřmi většího rozsahu. Dveře za žádnou cenu neotevírejte. Jedinou možností je zůstat v místnosti. Proto rychle ucpěte mezeru mezi dveřmi a prahem textilem, který máte po ruce, aby se omezilo vnikání kouře do místnosti.

Dále musíte dát vědět, že se v dané místnosti nacházíte. Tedy křičte o pomoc z okna, tlučte do topení, vedlejších zdí atd. Tím upozorníte sousedy třeba v panelovém domě či bytovce. Pokud je to možné, vezměte kus dlouhé látky nebo prostěradla a vyvěste ho z okna, případně přivřete do okna. V místnosti se snažte držet u okna, které je otevřené, abyste měli čerstvý vzduch. Vaše záchrana nastane oknem po příjezdu hasičů.

Při vaší záchrane informujte hasiče o ostatních členech domácnosti, které se mohou nacházet v domě. Po vaší záchrane budete předáni posádce rychlé záchranné služby, která provede ošetření a vyšetření, zdali nedošlo k otravě kouřem.

Jak si počínat po požáru? Hlavně zachovat klid a nepropadat panice. Škody, které způsobil požár na majetku, se dají nahradit, ale zdraví a život nikoli. Proto zachovejte klid a nechte si velitelem zásahu písemně předat místo po požáru. Velitel vám také doporučí následná opatření, např. zdali vstup do bytu je bezpečný nebo za jakých podmínek je možný. Na místě po požáru se pohybujte opatrně a dávejte pozor a případně si chraňte dýchací cesty, jelikož se zde mohou vyskytovat nebezpečné a karcinogenní látky. Nezapínejte přívod elektrické energie, ani žádné spotřebiče, které přežily požár, dokud nebude odborníkem provedena jejich kontrola. To samé platí pro přívod plynu. Zdokumnejte si všechny škody a kontaktujte svoji pojišťovnu, u které máte majetek pojištěný. V případě ztráty dokladů se obraťte na příslušné orgány, které vám vystaví nové doklady. Pokud jsou škody tak vysoké, že prostory jsou neobyvatelné a nemáte možnost náhradního bydlení u příbuzných apod., kontaktujte příslušný obecní nebo městský úřad. Pokud jste utrpěli psychické problémy, neváhejte požádat o psychologickou pomoc. K úklidu po požáru lze využít firmu na úklidové práce, což pojišťovny zčásti proplácí.

Tímto jsem vám chtěl přiblížit požár v domácnosti. Ale každý rok vzrůstá počet požárů sazí v komíně a hodně lidí má tendenci vzít vodu a začít hasit, ale v tomto okamžiku nastává průšvih. V žádném případě se nesmí hasit vodou! Mohlo by totiž dojít k popraskání komínového tělesa nebo dokonce k výbuchu. Jediné, co můžeme v tu chvíli udělat, je zavolat hasiče na číslo 150 a odstranit veškeré hořlavé materiály z okolí komína a hlavně kotle. Dále musíme zavřít dvířka od kotle. Hasiči se po příjezdu rozdělí. Jedni zůstanou u kotle a druzí půjdou na střechu. Hasiči na střeše spouštějí do komína speciálního komínového ocelového ježka, který shodí hořící vaze dolů. Kotel musí být zavřený. Pak dají vědět kolegům a ti spaliny vyberou a zase zavřou dvířka, a tak stále dokola, než se komín vyčistí a je po požáru.

Podle nové legislativy se musí každý komín čistit minimálně jednou za rok. A až třikrát do roka, pokud lidé topí pevnými palivy. Komín si můžete vyčistit sami, ale jednou ročně musíte zavolat na kontrolu spalinové cesty komínika, který vystaví potvrzení o kontrole. Požár může vzniknout i po špatné manipulaci s popelem po jeho vybrání z kotle. Popel dokáže být žhavý i po dobu několika hodin po ukončení topení a otevření dvířek u kotle. Lidé často vyberou žhavý popel a nasypano ho do popelnice. Ten způsobí vznícení odpadků a dojde v lepším případě k požáru popelnice. V minulém roce byl dokonce zaznamenán případ, kdy někdo vhodil žhavý popel do popelnice a následně byla popelnice s žhavým popelem a odpadky vysypána do popelářského vozu a došlo k požáru popelářského vozu. Výjimkou nejsou ani případy, kdy špatná manipulace s žhavým popelem způsobila požár rodinného domu.

Proto vždy dbejte velké opatrnosti a rozvahy, než popel vysypete do popelnice. Nejlepší způsob je nechat popel vychladnout v kotli a poté ho vybrat. Pokud takovou možnost nemáte, vyberte popel do plechového kýble a nechte v něm popel minimálně 24 hodin, než ho vysypete do popelnice.

Přeji vám úspěšný nový rok 2020.

Jiří Bulva, preventista požární ochrany III. stupně za okrsek Polička

## Statistika roku 2019

počet obyvatel k 1. 1. 2019 983

počet narozených 5

počet zesnulých 8

odstěhovali se 15

přistěhovali se 14

počet obyvatel k 1. 1. 2020 979

## PRODEJ ČESKÉHO ČESNEKU

Firma **ŠTĚPÁN MAIWALD**, Čistá 156,  
nabízí k prodeji česnek odrůdy Slavín.

Objednávky přijímáme také na tel. čísle: **733 290 508**  
**778 019 000**

Cena česneku dle velikosti:

- **střední** 120 Kč/kg
- **drobný** 80 Kč/kg

Více informací o pěstované odrůdě  
naleznete na **[www.maiwald-step.cz](http://www.maiwald-step.cz)**.

K prodeji také cibule za 140 Kč/10kg balení





FARNÍ & SKAUTSKÝ  
**BENEFIČNÍ ples**  
7. 2. 2020 v 19:30  
KULTURNÍ DŮM ČISTÁ

NA TÉMA: NÁVŠTĚVA U PAPUÁNCŮ

PŘEDPRODEJ NA MÍSTĚ  
100 Kč 120 Kč

SEZENÍ STÁNÍ JE ZA STEJNOU CENU. PŘEDPRODEJ NA  
[WWW.BENEFICNIPILES.CZ](http://WWW.BENEFICNIPILES.CZ)

VÝTĚZEK PLESU BUDE PŘÍSPÍVAT NA  
JARU STRÁSAKA – DOBROVOLNÍKA  
PROJEKTU ADOPTCE NABĚŽKO, KTE-  
RÝ KRÁTCE PO PLESE ODJEDĚ DO  
PAPUY-NOVÉ GUINEY, KDE SE VÍCE  
JAK PŮL ROKU BUDE VĚNOVAT  
MÍSTNÍ MLÁDEŽI A DĚTEM.



DOPRAVA NA PLES  
A DOMŮ ZAJIŠTĚNA  
(PŘÍJEZD – ODJEZD  
ZPRAVUJEME MI)



HRAJE KAPELA  
COMBO 2



OBČERSTVENÍ  
ZAJIŠTĚNO  
MENŮ ZABRÁNĚNO NA  
HEBY

VIČE INFORMACÍ NA

[WWW.BENEFICNIPILES.CZ](http://WWW.BENEFICNIPILES.CZ)

Srdečně Vás zveme na  
**CHARITATIVNÍ  
RYBÁŘSKÝ PLES**

Výtěžek z plesu bude věnován  
nemocným dětem a jejich rodinám

**v sobotu 15. února 2020  
od 19:30 hodin**

v kulturním domě v Čisté

k poslechu a tanci hraje kapela  
**ARZEKT A ADELE**

**PŘEDTANČENÍ BAILADORAS  
TANEČNÍ SKUPINA ÉRA**

**HLAVNÍ SPONZOR: MD LOGISTIKA**

PŘIVEZE A ODVEZE VÁS OSOBNÍ AUTO  
ZA CENU POHONNÝCH HMOT NA TEL.: 774 292 454



Cena vstupného na místě 150 Kč  
V předprodeji v:

IC Litomyšl, Havran café steak bar nebo na tel.: 732 531 334

Obec Čistá ve spolupráci s nadšenými dobrovolníky  
Vás srdečně zvou na

**IX. OBECNÍ BABSÝ BÁL**

v sobotu 14. 3. 2020 od 20:00 hodin  
do kulturního domu v Čisté.

Dostavte se nejlépe v maškarním  
kostýmu nebo masce.

Předtančení, promenáda masek, tombola,  
domácí kuchyně  
a jiné občerstvení zajištěno

**Hudba „KDO MÁ ČAS“**

Místenky v předprodeji od 19. 2. 2020  
na Obecním úřadě Čistá, tel. 461 634 903.

**Milí přispěvatelé,**

tak jako v předchozích letech opět se na Vás  
obracíme s prosbou o příspěvek do tomboly na  
Obecní babský bál. Vítány jsou jakékoli dary dle  
Vašeho uvážení, přičemž fantazii, velkorysosti i  
množství se meze nekladou.

DĚKUJEME.

Těšíme se na viděnou na bále.

*Společenská rubrika*

**Svá životní jubilea v měsíci říjnu, listopadu  
a prosinci oslavili:**

Zdeňka Pavlišová	Josef Klusoň
Drahomíra Štyndlová	Stanislav Pelán
Iveta Šířblová	Libor Hurych
Mária Sedláčková	Ladislava Čonková
Jan Vomáčka	Petr Zavřel
Pavla Kroulíková	Milan Pavliš
Vladimír Tauer	Václav Rambousek
Miloslav Šourek	Marie Kmošková
Zdeňka Kadidlová	Marie Kovářová



*Naším občanům gratulujeme.*

Obec je bohatší o další nové občanky, Žanetu Kopeckou  
a Sofii Burešovou.  
*Přejeme hodně zdraví a štěstí.*

Rozloučili jsme se s paní Blaženou Kmoškovou  
a panem Josefem Müllerem.  
*Upřímnou soustrast.*

Obec Čistá vás zve na  
**PLAVÁNÍ PRO VEŘEJNOST**

**v pátek 31. 1. 2020  
od 19:30 do 20:30 hodin  
do Městského bazénu  
v Litomyšli.**

**Plavání je zcela zdarma.**

TJ SOKOL ČISTÁ VÁS SRDEČNĚ ZVE NA

**FOTBALOVÝ PLES**

**v sobotu 22. 2. 2020 od 20:00 hodin  
DO KULTURNÍHO DOMU V ČISTÉ  
hraje skupina RYTMİK**

Občerstvení, teplá kuchyně  
a bohatá tombola zajištěna

Rezervace a prodej vstupenek od 13. 1. 2020  
u Jiřího Stibůrka tel.: 739 838 910

**REKAPITULACE PLÁNOVANÝCH AKCÍ**

10. 1. 2020, pátek od 20:00 hodin	VII. hokejový ples	kulturní dům
17. 1. 2020, pátek od 20:00 hodin	VIII. ples ZUŠ	kulturní dům
25. 1. 2020, sobota od 20:00 hodin	40. hasičský ples	kulturní dům
31. 1. 2020, pátek od 19:30 hodin	Plavání pro veřejnost	Městský bazén Litomyšl
7. 2. 2020, pátek od 19:30 hodin	Benefiční ples	kulturní dům
15. 2. 2020, sobota od 19:30 hodin	Rybářský ples	kulturní dům
22. 2. 2020, sobota od 20:00 hodin	Fotbalový ples	kulturní dům
14. 3. 2020, sobota od 20:00 hodin	Obecní babský bál	kulturní dům

Obecní zpravodaj vychází 1x za dva měsíce. Vydává Obecní úřad Čistá, Čistá 376, 569 56, tel.: 461 634 903.

Redakční rada: Mgr. Petr Dřínovský, mobil: 777 634 903, e-mail: obec.cista@iol.cz, Mgr. Stanislav Švejcar, Petra Vojáčková, Jana Dřínovská.  
Jazyková úprava Mgr. Jitka Skalická.

Evidenční číslo periodického tisku přidělené Ministerstvem kultury: MK ČR E 22139

Vydáno dne 10. 01. 2020

Podepsané příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce. Uzávěrka příštího čísla 15. 2. 2020.